

貓城記

רשומות עיר

החתולים

לָאוּ שֶׁה

[הקדמה ופרק ראשון]

מסינית: עופר ולדמן

http://no-camel.com/chinese_translations/chinese_translations.html

תוכן עניינים

2.....	הקדמה
3.....	פרק 1

הקדמה

מעולם לא כתבתי ליצירותיי הקדמות. חששתי להטריד, סיבה שכוחה רב לעצור. ויותר מזה, אם הכל כבר נאמר בספר, בשביל מה להוסיף ולהכביר בדיבורים? ובכלל, לפזר מחמאות ושבחים על עצמי זה עניין לא טוב, ולקלל את עצמי חסר טעם באותה מידה. אין כמו השתיקה, אז בה נקטתי.

הפעם דרשה ממני הוצאת הספרים הנוכחית לכתוב הקדמה ל"רשומות עיר החתולים", חתיכת בעיה! בשביל לצטט משייקספיר אצטרך לעלעל בספרים, הזכרון שלי תמיד היה חלש. ואם אספר מנסיון חיי זה בטח יהיה גם מסריח וגם ארכני, כי יש לי חצי בטן מלאה על זה, והתבכיינות בלי סוף זו לא דרך להתנהג... וכמובן שזה גם לא יוציא אותי בצורה מכובדת מדי. אז מה לעשות?

טוב, נגיד כך: "רשומות עיר החתולים" הן סיוט. למה כתבתי אותו? הסיבה העיקרית היא ש... בלעתי הרבה. אבל הטקסט יצא כתוב לא רע, כי שתי אחיותי הגדולות והאחיינים שלי כולם נתנו ציון טוב, למרות שאני עדיין קצת לא מרוצה. הוא לא מאוד הומוריסטי. אבל אחרי שבולעים לעג, כזה שמטלטל את הבטן, איך אפשר לספוג עוד? אני לא מרוצה, ולא יכול להיות. אדם אינו יכול לחיות על הלחם לבדו. כי איך ניתן להשוות כרעיים צלויות ללחם?¹

שתי אחיותיי לא אהבו את הפסימיות הרבה שבסיפור. אמרתי להן שאנשי חתול הם אנשי חתול, ואין להם קשר אלינו, ובשבילם פסימיות היא לא פסימיות. והן הרבו להניד את ראשן בהסכמה.

האחיינים שאלו אותי לאיזו אסכולה אני שייך, ולאיזה מעמד סוציאלי, ובשם איזו קבוצה אנושית אני מדבר, והאם מדובר על החולייתנים, וכמה תמלוגים אני מקבל, אז קניתי להם חמישה קילו תפוחים לסתום להם את הפה. הם הפסיקו לשאול, ואני הלכתי לישון שינה ארוכה. ואת מה שכביכול ראיתי בחלום, אולי עוד אכתוב ב"רשומות עיר הכלבים". וזו ההקדמה.

בנוגע לתאריך, בדיוק התעוררתי, אז אני לא ממש זוכר.

1 את הביטוי שניתן לתרגם כ"לחם" ניתן לתרגם גם "פנים מכוסות". הדבר מרמז לתרגום אלטרנטיבי של שני המשפטים האחרונים: "אדם אינו יכול לחיות כשהוא מכסה את פניו. איזה מין כישרון הוא זה לכסות את הפנים כשהרגליים נחרכות?". כפל המשמעות מתחבר היטב לנסיבות בהן נכתב הספר, ולביקורת שמובעת בו דרך מעטה הסיפור.

פרק 1

החללית נשברה.

והחבר שלי - שלמד איתי מילדות, ושהפעם שימש מפעיל החללית מזה למעלה משבועיים - לא נותרה בגופו עצם שלמה אחת לרפואה!

ואני, ייתכן שאני עדיין בחיים? איך לא נהרגתי? הפתרונות לאלים. צערי גבר על מחשבותיי.

היעד שלנו היה מאדים. לפי חישוביו של חברי המנוח, לפני שנקלעה החללית לסכנה, היינו צריכים להיות כבר קרובים לאטמוספירה של מאדים. אם כך, האם נפלתי על אדמת מאדים? אם כן, נשמתו של חברי יכולה לנוח בשלום. האדם הסיני הראשון על מאדים היא מטרה שטוב למות בעדה! אבל מהו ה"סופו של דבר" הזה? בליט ברירה האמנתי שזהו מאדים. כן ולא, כי לא היתה לי כל הוכחה כי כך הדבר או לא כך. כמובן שניתן היה להסיק ממפת השמיים איזה כוכב הוא זה. אך למרבה הצער ההבנה שלי באסטרונומיה דומה להבנה שלי בכתב מצרי עתיק, אני לא בזה כלום! חברי היה ללא כל ספק יכול להסביר לי, אבל הוא... הוא... אח! חברי הטוב! חברי הטוב שלמד איתי מילדות!

החללית נשברה. איך אשוב לכדור הארץ? לא העזתי להרהר בכך! ברשותי היו רק הבגדים שעל גופי, שהיו קרועים עד שנדמו לעלי תרד יבשים ומידלדלים, והמזון המיובש שבבטני. אין צורך לומר שתכנית החזרה ירדה מעל הפרק, ועל איך משיגים מחיה פה, גם בזה לא העזתי להרהר! הדברים היו חסרי הגיון, האיזור בלתי מוכר, והאם בכלל יש על מאדים יצורים שדומים לבני אדם או לא? שאלות רבות החלו לצוף... אז לא אחשוב. להיות "הנווד של מאדים", זו לא נחמה מספיקה? לתת לדאגה לפגוע באומץ זה לא לעניין!

וזה כמובן הזכיר לי את המצב. באותו זמן המוח של כבר היה בהלם. ומוח בהלם יכול לשגר הרבה רעיונות חסרי קשר, אבל כבר לא יכול לחשוב. ונדמה היה שרק אותן "איך לחזור ואיך להשיג מחיה" נחרתו בראש בצורה ברורה לאחר שהמוח נעשה שוב צלול, כמו שני קרשים שנחבטו לאדמה בגאות כשהספינה כבר טבעה כולה.

התפכחתי, והדבר הראשון לעשות היה לנסות לקבור את חברי, אותה ערימה של בשר ועצמות. על החללית לא העזתי להביט. גם היא היתה חבר קרוב. עד לכאן הביאה אותנו המכונה הנאמנה! כשחברי כולם מתים, ורק אני בין החיים, הרגשתי כאילו גורלם הנורא היה באשמתי! שניהם מתים בתפנית גורלית, ורק אני, אידיוט בר-מזל, נותר באפיסת כוחות, איזו נחמה סרת טעם! אני יכול לקבור בכוחות עצמי את חברי, חשבתי לעצמי, אך לא אוכל לקסור גם את החללית. אז לא העזתי לחשוב עליה.

היה עלי ללכת ולחפור קבר, אך לא הלכתי לחפור, רק בהיתי סביב, וראיתי את הסביבה מבעד לדמעותי. מדוע לא חיבקתי את ערימת הבשר והעצמות ופרצתי בבכי? מדוע לא הלכתי מיד לחפור? שכשמתעורררים במקום כזה דמוי חלום, יש דברים רבים שאיני רואה בהם סיבה לתחושת אשמה, וכשאני חושב על זה עכשיו, אולי זהו הסבר שמצאתי לכך עכשיו, עם שסלחתי לעצמי.

בהיתי סביב. מוזר, את מה שראיתי באותו רגע אני זוכר בבהירות מדהימה. בכל פעם שאני עוצם את עיני אני יכול לראות את המראות ההם, רצועה של צבע הניצבת אל מול פני, וגם פתח הדלת שתחם את רצועת הצבע ברור וצלול. רק זה ומראה הפעם בה הלכתי לראשונה בילדותי ביחד עם אימי לנקות ולהניח תקרובות על קברו של אבי הם שני המראות שנחרתו בי לשארית חיי.

קשה לי לומר למה שמתי לב במיוחד. נתתי לכל עבר את אותה מידת תשומת לב של "לא מאוד מעניין", כאילו יכלה להיות שם משמעות כלשהי. כמו הייתי שיח קטן בגשם, אדיש לטיפות הגשם שנושרות על גופי. נושרות קצת, והעלים מתנוודים להם. ראיתי שמיים אפרפרים. אלו לא היו שמיים מעוננים, אלו היו שמיים בצבע אפרפר. זה לא שאור השמש לא היה חזק, כי בהחלט הרגשתי שחם, אבל החום שם לא היה פרופורציוני למידת האור. החום היה עצמאי ללא שום תאורה שתתפוס את העין. נדמה שיכולתי למשש את האויר האפרפר, הכבד, החם והדחוס שהקיף מכל עבר. ולא היה זה אבק - ניתן היה לראות בבירור דברים מרוחקים, ולא היה דמיון לסערת חול. נראה היה שאור השמש נשבר ופחת באפרפרות הזו, ואז התפזר בצורה אחידה, ולכן היה הכל אפרפר, ועם זאת ברור לעין. עולם אפרפר-כסוף. מעט דמיון לכך ניתן למצוא בעננים אשר צפים חסרי מעש בצפון סין בתקופת בצורות הקיץ, ומפחיתים מעט את אור

השמש בעוד הטמפרטורות נשארות גבוהות. אך האויר האפרפר במקום הזה היה מעט כהה יותר, מעט כבד יותר. העננים האפורים והכבדים כאילו נצמדו ללחי. אולי חדר טופו אשר נשאר בלילה מלא אויר חם, ובו רק מנורת שמן קטנה שמפזרת באויר החם מעט אור נגוהות, יכול לשמש דימוי טוב לעולם הזה. לא חשתי תחושת חופש באויר הזה. מאחוק היו כמה גבעות, גם הן אפרפרות, והשמיים נעשו מעט יותר עמוקים. מאחר שלא חסר היה שם אור, פסגת הגבעות נראו כרצועה אדמדמה בתוך האפור, כברק צווארה של יונת המישורים.

הארץ האפורה! אני זוכר שכך חשבתי. למרות שבאותו זמן כלל לא ידעתי אם יש שם ארץ או לא.

כאשר הסטתי את מבטי מאותו מקום רחוק, ראיתי מישור. אפור. בלי עץ, בלי בית, בלי שדה, מישורי, מישורי, מישורי עד להכעיס. על הקרקע היו עשבים, ארוכים ומשפשפים את הקרקע, עליהם גדולים, אך ללא ענפים זקופים. עורקי האדמה אינם בלתי-פוריים, חשבתי לעצמי, מדוע לא מעבדים אותה?

לא רחוק ממני עפו כמה ציפורים דמויות עיט, אפרפרות, ורק זנבן לבן. קומץ הזנבות הלבנים הללו יצרו שינוי בעולם הזה שכולו אפור, אך לא הפיגו בשום צורה את האויר הערפילי הדחוס. כאילו בשמיים המוצללים והקשים התעופפו שטרות נייר!

ציפורי העיט התעופפי מצדדי. נעצו מבטים, ולבי לפתע החסיר פעימה, הם מביטים בחבר שלי, המוטל שם... מרחוק הגיעו במעוף עוד כמה. במהירות, מתוך אינסטינקט שלחתי מבט מחפש לקרקע, לא היתה את חפירה, אפילו מקל לא היה. כל שנותר לי היה לחפש פתרון בחללית. גם עם מוט ברזל הייתי יכול לאט לאט לחפור בור. אך הציפורים כבר חגו מעל ראשי. למרות שהסתכלתי שוב, הרגשתי שככל שהם יותר עפים כך הם יותר מנמיכים. יללותיהם, יללות ארוכות וחדות עד כאב, כבר היו מעל ראשי. לא יכולתי להיות בררן, אחזתי בפיסה מן החללית, איני יודע להגיד מאיזה חלק, וכאחוז טירוף משכתי למטה. ציפור אחת ירדה למטה. השמעתי צעקה נואשת. כנפיה החזקות התנפנפו קצת, שתי רגליה כבר כמעט נגעו בקרקע, זנבה התעקל, והיא שוב התעופפה. עם מעופה הגיעו עוד שתיים או שלוש, כולן קוראות כעקעקים שהשיגו כמה חתיכות מזון. היללות מלמעלה נעשו ארוכות יותר, כמו מבקשות את שמתחיתהן שיחכה להן קצת. לבסוף נשמע "צ'אק" מלמעלה. כאשר משכתי את פיסת החללית, ידי נדבקו, בוודאי הדם שטף, אולם לא חשתי כאב. משכתי, משכתי, אין טעם! התנפלתי עליהן, בעטתי ברגליים וצעקתי. הן פרשו כנפיים ונפוצו לכל עבר, אך לא שקלו כלל לעוף. אחת היתה כבר שם, לידו... ונתנה ניקור! עיני כוסו בזוהר אדום, הסתערתי עליה, רצייתי לתפוס אותה בידי. ובזמן שהייתי מרוכז בללכוד את זו, האחרות התקיפו במעגל. ואני בעטתי בפראות. הן צווחו, פרשו את כנפיהן החזקות, והתפזרו לכל עבר. אך אם רק השבתי את רגלי, הן שבו ותקפו בעיניים אדומות. ומעבר לכך, מרגע שתקפו, לא הסכימו עוד לסגת, ורצו לנקר את רגליי.

לפתע נזכרתי: למתני היה אקדח. רק עצרתי והרגשתי את האקדח. מתי הוא הגיע לשם? לפני, במרחק שבעה-שמונה צעדים, עמדו אנשים. ובמבט חטוף יכולתי להבחין כי היו להם פני חתול!